

UZNESENIE VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá komora)

z 21. októbra 2011 *

Vo veci T-335/09,

Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE, so sídlom v Porte (Portugalsko), v zastúpení: A. Pinto Cardoso a L. Fuzeta da Ponte, advokáti,

žalobca,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: A.-M. Rouchaud-Joët a S. Delaude, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci R. Faria da Cunha, advokát,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie jednak oznámenia o dlhu č. 3230905272 vydaného Komisiou 12. júna 2009 a jednak listu z 3. augusta 2009, ktorým Komisia nariadila zaplatenie sumy požadovanej prostredníctvom oznámenia o dlhu spolu so súvisiacimi úrokmi z omeškania,

* Jazyk konania: portugalčina.

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora),

v zložení: predsedníčka komory I. Pelikánová, sudcovia K. Jürimäe (spravodajca)
a M. van der Woude,

tajomník: E. Coulon,

vydal toto

Uznesenie

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Dňa 22. septembra 2000 Európske spoločenstvo zastúpené Komisiou Európskych spoločenstiev a Marocké kráľovstvo uzavreli osobitnú dohodu o financovaní (ďalej len „osobitná dohoda o financovaní“) v rámci programu MEDA I. Tento program je založený na nariadení Rady (ES) č. 1488/96 z 23. júla 1996 o finančných a technických opatreniach (MEDA) sprevádzajúcich reformu hospodárskych a sociálnych štruktúr v rámci Euro-stredomorského partnerstva (Ú. v. ES L 189, s. 1; Mim. vyd. 11/024, s. 268). Predmetom osobitnej dohody o financovaní je financovanie časti stredomorského obchvatu – cestnej infraštruktúry –, ktorý spája marocké mestá El Jebha a Ajdir, zo strany Spoločenstva. Táto dohoda stanovuje pravidlá realizácie a financovania projektu výstavby tejto časti pozemnej komunikácie.

- 2 Dňa 21. mája 2004 Marocké kráľovstvo a žalobca Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Conduril – Construção, ACE uzavreli zmluvu AH 04/2004 (ďalej len „zmluva“) v rámci projektu týkajúceho sa úseku stredomorského obchvatu financovaného Spoločenstvom. Zmluva sa týka osobitne výstavby úseku pozemnej komunikácie medzi mestami Beni Boufra (Maroko) a Ajdir.

- 3 Podľa článku 2 ods. 1 osobitných podmienok zmluvy sa zmluva spravuje marockým právom.

- 4 Listom z 31. júla 2006 Marocké kráľovstvo konštatovalo značné omeškanie s vykonávaním prác, ktoré mali byť uskutočnené na základe zmluvy, a vyzvalo žalobcu, aby túto situáciu napravil.

- 5 Listom zo 16. novembra 2006 Marocké kráľovstvo oznámilo žalobcovi, že mu bola poskytnutá dodatočná lehota na vykonanie prác.

- 6 Listom z 12. augusta 2008 Marocké kráľovstvo informovalo žalobcu, že s účinnosťou od 1. augusta 2008 odstupuje od zmluvy na základe článku 61 oddielu 2 zmluvy s názvom „Všeobecné podmienky“ (ďalej len „všeobecné zmluvné podmienky“) a článku 61 oddielu 3 zmluvy s názvom „Osobitné podmienky“ (ďalej len „osobitné zmluvné podmienky“).

- 7 Dňa 28. októbra 2008 Marocké kráľovstvo vyhotovilo predbežné vyúčtovanie vykonaných prác a výdavkov č. 41 (ďalej len „predbežné vyúčtovanie č. 41“), z ktorého okrem iného vyplýva, že žalobca je na základe článku 34 osobitných zmluvných podmienok povinný zaplatiť sankcie za omeškanie vo výške 3 745 444,76 eura. V uvedenom dokumente sa uvádza, že celková suma, ktorú je žalobca povinný zaplatiť Marockému kráľovstvu, predstavuje 3 948 424,99 eura.

- 8 Listom z 22. januára 2009 Komisia oznámila žalobcovi, že má v úmysle pristúpiť k vymáhaniu sumy 3 948 424,99 eura na základe predbežného vyúčtovania č. 41 a na základe článku 34 osobitných zmluvných podmienok a článku 43.5 všeobecných zmluvných podmienok, pričom uviedla, že koná na účet Marockého kráľovstva. Komisia v tomto liste oznámila žalobcovi, že sa môže vyjadriť v lehote 30 dní, a že ak sa v tejto lehote nevyjadrí, Komisia vydá oznámenie o dlhu, ktorým ho vyzve na zaplatenie tejto sumy.
- 9 Listom z 23. marca 2009 žalobca oznámil Komisii, že spochybňuje predbežné vyúčtovanie č. 41 a že si želá dosiahnuť zmierne urovanie sporu medzi zmluvnými stranami.
- 10 Administratívnym príkazom z 23. apríla 2009 Marocké kráľovstvo oznámilo žalobcovi, že pristúpi k vymáhaniu sumy vo výške 3 825 324,11 eura vo vyúčtovaniach vykonaných prác a výdavkov vyhotovených po predbežnom vyúčtovaní č. 40.
- 11 Listom z 12. júna 2009 Komisia zaslala žalobcovi oznámenie o dlhu č. 3230905272 (ďalej len „oznámenie o dlhu“), podľa ktorého je žalobca povinný zaplatiť sumu vo výške 3 949 869,02 eura, ktorá zodpovedá uplatneniu sankcií za omeškanie vo výške 3 745 444,76 eura a vymoženiu „zostatku nevyúčtovaného preddavku až do predbežného vyúčtovania č. 40 vrátane“ vo výške 204 424,26 eura.
- 12 Dňa 22. júna 2009 žalobca listom zaslaným Komisii požiadal o zrušenie oznámenia o dlhu.
- 13 Listom z 1. júla 2009 Komisia informovala žalobcu, že nemôže vyhovieť jeho žiadosti z 22. júna 2009. Komisia v tomto liste navyše uviedla, že suma uvedená v administratívnom príkaze z 23. apríla 2009, čiže 3 825 324,11 eura, zodpovedá sume „zostatku

nevyúčtovaného preddavku až do predbežného vyúčtovania č. 40 vrátane“ vo výške 204 424,26 eura a sankciám za omeškanie vo výške 3 745 444,76 eura, po odpočítaní sumy vo výške 124 544,91 eura schválenej predbežným vyúčtovaním č. 40.

- 14 Dňa 3. augusta 2009 Komisia zaslala žalobcovi list (ďalej len „upomienka“), v ktorom konštatovala, že žalobca nezaplatil sumu uvedenú v oznámení o dlhu, a vyzvala ho, aby túto sumu zaplatil spolu s úrokmi z omeškania v lehote 15 dní odo dňa doručenia listu.
- 15 Listom z 26. marca 2010 zaslaným zastúpeniu Komisie v Maroku Marocké kráľovstvo potvrdilo, že udelilo Komisii splnomocnenie na konanie v jeho mene a na jeho účet v súvislosti s vymáhaním súm, ktoré je žalobca povinný zaplatiť.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 16 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 24. augusta 2009 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 17 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 22. decembra 2009 Komisia podala námietku neprípustnosti podľa článku 114 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu.

18 Žalobca predložil svoje pripomienky k námietke neprípustnosti 12. februára 2010.

19 Žalobca navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zrušil oznámenie o dlhu a upomienku,

- uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania, a to aj v prípade zamietnutia žaloby pre neprípustnosť.

20 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu ako zjavne neprípustnú,

- uložil žalobcovi povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

21 Podľa článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku, ak niektorý účastník konania o to požiada, Všeobecný súd môže rozhodnúť o neprípustnosti pred prejednaním veci samej. Podľa odseku 3 tohto článku sa vec ďalej prejednáva ústne, pokiaľ Všeobecný súd nerozhodne inak.

- 22 V prejednávanej veci sa Všeobecný súd domnieva, že na základe listín založených v spise má dostatok informácií na to, aby rozhodol o návrhu Komisie bez otvorenia ústnej časti konania.
- 23 Komisia namieta neprípustnosť prejednávanej žaloby jednak z dôvodu nedostatku právomoci Všeobecného súdu vzhľadom na to, že oznámenie o dlhu bolo vydané v rámci zmluvných vzťahov, a jednak z dôvodu, že oznámenie o dlhu ani upomienka nie sú napadnutelnými aktmi v zmysle článku 230 ES.
- 24 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa článku 230 ES súdy Spoločenstva preskúmajú zákonnosť aktov prijatých inštitúciami, ktoré majú spôsobovať právne účinky voči tretím osobám tým, že citelne ovplyvňujú ich právne postavenie (rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 1981, IBM/Komisia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. januára 2003, Philip Morris International/Komisia, T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 a T-272/01, Zb. s. II-1, bod 81).
- 25 Podľa ustálenej judikatúry sa táto právomoc týka iba právnych aktov, ktoré sú uvedené v článku 249 ES a ktoré inštitúcie prijímajú za podmienok stanovených Zmluvou (pozri uznesenie Súdu prvého stupňa z 10. mája 2004, Musée Grévin/Komisia, T-314/03 a T-378/03, Zb. s. II-1421, bod 63 a tam citovanú judikatúru).
- 26 Naproti tomu akty inštitúcií, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou výlučne zmluvného rámca, nepatria vzhľadom na ich povahu medzi akty uvedené v článku 249 ES, ktorých zrušenia sa možno domáhať na súdoch Spoločenstva podľa článku 230 ES (uznesenie Musée Grévin/Komisia, už citované v bode 25 vyššie, bod 64).

- 27 V prejednávanej veci z informácií obsiahnutých v spise vyplýva, že ako Komisia sama uviedla, oznámenie o dlhu a upomienku, ktorých cieľom je vymożenie sankcií za omeškanie, ktoré je žalobca povinný zaplatiť Marockému kráľovstvu z dôvodu nesplnenia zmluvy, a zostatku nevyúčtovaného preddavku, vyhotovila v mene a na účet Marockého kráľovstva v rámci zmluvy.
- 28 V prvom rade totiž z listov z 31. júla 2006 a z 12. augusta 2008, ktoré žalobcovi zaslalo Marocké kráľovstvo, vyplýva, že Marocké kráľovstvo už v roku 2006 konštatovalo nesplnenie zmluvy, na základe čoho v roku 2008 odstúpilo od uvedenej zmluvy. Predbežným vyúčtovaním č. 41 z 28. októbra 2008 Marocké kráľovstvo oznámilo žalobcovi, že mu je povinný zaplatiť sankcie za omeškanie na základe článku 34 všeobecných zmluvných podmienok a článku 34 osobitných zmluvných podmienok. Článok 34 všeobecných zmluvných podmienok stanovuje, že v prípade omeškania s plnením zmluvy má Marocké kráľovstvo nárok na paušálne odškodné, a článok 34 osobitných zmluvných podmienok stanovuje pravidlá výpočtu tohto paušálneho odškodného.
- 29 Ďalej je potrebné poukázať na to, že z listu z 22. januára 2009, ktorým Komisia informovala žalobcu, že mu bude zaslané oznámenie o dlhu, jasne vyplýva, že uvedené oznámenie o dlhu je založené na článku 34 osobitných zmluvných podmienok a na článku 43.5 všeobecných zmluvných podmienok. Článok 43.5 všeobecných zmluvných podmienok stanovuje povinnosť úspešného uchádzača vrátiť Marockému kráľovstvu sumy zaplattené nad rámec konečnej dlžnej sumy. Tiež je potrebné zdôrazniť, že po prvé Komisia v liste z 22. januára 2009 uviedla, že koná na účet Marockého kráľovstva, a po druhé Marocké kráľovstvo vo svojom liste z 26. marca 2010 adresovanom zastúpeniu Komisie v Maroku potvrdilo, že Komisii udelilo splnomocnenie na konanie v jeho mene a na jeho účet v súvislosti s vymáhaním súm, ktorý mu dlhoval žalobca.
- 30 Napokon z listu z 1. júla 2009, ktorý zaslala Komisia žalobcovi, vyplýva, že oznámenie o dlhu bolo vydané na základe článku 34.1 všeobecných zmluvných podmienok.

V tom istom liste Komisia uviedla, že oznámenie o dlhu bolo vydané v nadväznosti na administratívny príkaz z 23. apríla 2009, ktorým Marocké kráľovstvo oznámilo žalobcovi, že pristúpi k vymáhaniu sumy vo výške 3 825 324,11 eura, ktorá zodpovedá najmä sankciám za omeškanie a zostatku nevyúčtovaného preddavku.

- 31 Vzhľadom na vyššie uvedené treba vychádzať z toho, že oznámenie o dlhu vydané Komisiou je súčasťou zmluvných vzťahov medzi žalobcom a Marockým kráľovstvom. Okrem toho vzhľadom na skutočnosť, že jediným cieľom upomienky je vyzvať žalobcu na zaplatenie súm uvedených v farchopise, táto upomienka tiež patrí do rámca zmluvy.
- 32 Akt prijatý inštitúciou v rámci zmluvy však treba považovať za oddeliteľný od tejto zmluvy, keď bol po prvé prijatý touto inštitúciou v rámci výkonu jej vlastných právomocí a po druhé sám osebe spôsobuje záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť záujmy osoby, ktorej je určený, a teda ho možno napadnúť žalobou o neplatnosť. Za týchto okolností treba žalobu o neplatnosť podanú osobou, ktorej je akt určený, považovať za prípustnú (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok Súdneho dvora z 22. apríla 1997, Geotronics/Komisia, C-395/95 P, Zb. s. I-2271, body 14 a 15, a uznesenie Všeobecného súdu z 8. februára 2010, Alisei/Komisia, T-481/08, Zb. s. II-117, body 63 a 64).
- 33 V tejto súvislosti treba „vlastné právomoci inštitúcie“ chápať ako právomoci vyplývajúce zo Zmlúv alebo zo sekundárneho práva, ktoré sú súčasťou jej výsad verejnej moci, a tak jej umožňujú jednostranne zakladať alebo meniť práva a povinnosti tretích osôb. Naproti tomu výkon zmluvných práv inštitúciou v prípade, keď Únia získala splnomocnenie konať v mene a na účet jednej zo zmluvných strán, nepredstavuje výkon jej vlastných právomocí v zmysle judikatúry citovanej v predchádzajúcom bode.

- 34 Ako bolo uvedené v bodoch 27 až 31 vyššie, v prejednávanej veci tak oznámenie o dlhu, ako aj upomienka boli vydané na základe splnomocnenia, ktoré Marocké kráľovstvo udelilo Únii na vymáhanie pohľadávok, ktoré mu bol povinný zaplatiť žalobca na základe osobitných a všeobecných zmluvných podmienok. Uvedené písomnosti teda nepredstavujú výkon verejnoprávnych výsad Komisie, ktoré by jej priznávalo právo Únie.
- 35 Podmienka týkajúca sa výkonu vlastných právomocí Komisie teda nie je splnená.
- 36 Z toho vyplýva, že prejednávanú žalobu treba zamietnuť ako neprípustnú bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či ťarchopis a upomienka samy osebe spôsobujú záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť záujmy žalobcu.

O trovách

- 37 Podľa článku 87 ods. 3 rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy konania, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania, alebo z výnimočných dôvodov.
- 38 Hoci žalobca v prejednávanej veci nemal so svojimi návrhmi úspech, Všeobecný súd sa domnieva, že Komisia pri vyhotovovaní oznámenia o dlhu nepoužila jasnú a jednoznačnú formuláciu. Niektoré časti oznámenia o dlhu a najmä odkaz na prípadné prijatie rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom podľa článku 256 ES, totiž mohli u žalobcu vyvolať dojem, že išlo o akt prijatý v rámci výkonu vlastných právomocí

Komisie. Vzhľadom na túto okolnosť sa Všeobecný súd domnieva, že spravodlivému posúdeniu okolností prejednávanej veci zodpovedá rozhodnutie, že Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli žalobcovi.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá komora)

nariadil:

- 1. Žaloba sa zamieta ako neprípustná.**
- 2. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Groupement Adriano, Jaime Ribeiro, Condu-ril – Construção, ACE.**

V Luxemburgu 21. októbra 2011

Tajomník
E. Coulon

Predsedníčka komory
I. Pelikánová